

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 48. — NO. 48.

CLEVELAND, OHIO, TOREK, 16. JUNIJA 1914.

LETO VII. VOL. VII.

Mestne novice.

Mestne primarne volitve se hitro bližajo. Mnogo važnih točk glede mestne uprave pride na vrsto.

NOVI DRŽAVLJANI.

Dne 11. avgusta se vsrjo v Clevelandu primarne volitve, mesto kot je bilo dosedaj običajno, šele septembra meseca. Pri teh volitvah bodo morali volivci odločiti o dveh točkah čarterja. Prva točka je, če hočejo državljanji se naprej voliti župana na ta način, kakor so ga volili lansko leto, namreč "nepripransko", to je, da na volivnih listkih ni nič zapisano kateri stranki pripada kandidat, pač pa ljudstvo izmed kandidatov zbere tri mize, in volijo za enega kot "first choice", drugo za enega kot "second choice". Ta način volitve ni posebno ugažal že lansko leto ne, in socialisti so proti tem volitvam nabrali nad 10.000 podpisov, torej morajo po postavi sedaj ljudje odločiti, ali se bo volilo župana in druge mestne uradnike tako, kakor čarter pravi, ali tako kakor se je volilo prejšnjega leta. Namreč po strankarskih kandidatih. Druga važna točka, o kateri imajo volivci odločiti je civilna skušnja za mestne delavce. Po novi postavi pride vsak najbolj navadni delavec pod upravo civilne komisije in mora narediti nekako skušnjo. Mestni svet je sprejel ordinanco, da se to odpravi, toda prej morajo se ljudje o tem voliti. Nadalje se bodo pri volitvah 11. avgusta postavili kandidati raznih strank za sledeče urade: guverner, državni najvišji uradnik, državni senatorji, poslanci, vsi county uradniki in kongresmani ter en senator. O vseh teh bo treba voliti jeseni. Nadalje se bo volilo o treh ali štirih projektih za mestna dela, ki bi bila skupaj vredna nad 3 milijone dolarjev. Novi mostovi, knjižnica, kloake, tlakanje cest in razširjenje mestne elektrarne.

Slovenska Narodna čitalnica priredi v nedeljo 21. junija svoj izlet in sicer na prostore Louis Reherja v Euclid, O. kjer je jako prijazen senčnat kraj. Čitalnica je imela z enakimi izleti vedno lep gmeten uspeh, in tudi letos se pričakuje, da bo zavednih rojakov obilnega poseta. Prostor je za več sto ljudi, in odbor bo že skrbel, da ne bo šel nihče lačen ali žejen proč. Čitalnica potrebuje mnogo knjig za izobrazbo naroda, in sedaj se nudi lepa prilika vsem, da s svojo udeležbo pomagajo čitalnici.

Družina John Bojec, živčica na 1866 E. 39th St. je bila v četrtek ponoči med 11. in 12. uro napadena od treh rojakov s kolmi in železnimi palicami. Kakor poroča policija, so udri trije muški ponoči v stanovanje John Bojca ter ga tako pretepali, da se je nezavesten zgrudil. Njegova žena, ki je hotela možu na pomoč, je dobila tudi take udarce, da se je zgrudila. Potem so napadalcu pobegnili. Dalj časa potem se je žena prebudila iz nezvesti in njeni klici na pomoč so priklicali sosede. Prišla je tudi policija, ki je dala oba napadatelja preplehati v bolnišnico. Različne govorice se širijo o tem napadu, vsak govori drugače, le toliko je gotovo, da se je šlo radi neke delnice, in da policija napadalec, ki so bili — žal, naši rojaki — še ni dobila, dasiravno pridno išče za njimi.

Sledeči rojaki so dobili državljanske papirje pretečeni

četrtek: John Vojska, Štefan Kolesar, Josip Majcen, Jakob Zagore, Beno Leustig, Josip Bobnar in Frank Mohar.

—Delegatom in delegatizadnje konvencije S.D.Z. se nanašanja, da bodo slike 21. junija gotove, in se bodo dobile v pisarni gl. urada. Cena slike je z malo sliko vred \$1.05.

—Starišem Boštjančič je umrla hčerka Rozika, stara 17 mesecev za pljučnico. Bil je to edini otrok starišev, ki bo tesko pozabljen.

—Poročili so se: Mih. Urh in Ana Spacapan, Louis Bartol in Mary Kordiš, Fr. Mačovel in Angela Korošec. Novim parom obilo sreče in zaroda!

—Pri Lindale je v petek zgorelo 16 železniških vozov od Big Four železnice. Vsi vozovi so bili napolnjeni z blagom, in škoda znaša \$85.000. Zažgali so trampji, ki se potikali okoli vozov in brez skrbi kurili.

—Mednarodna bitka se je vsrila v petek zvečer na Bolivar Road. Stepli so se Grki in Turki. Grkom so prišli na pomoč Armenci, Turkom pa Sirci. Predno je policija prišla, je bilo "bojno polje" že krvavo. Dvanajst vročih glav so morali odpeljati v zapor. Boja so se s posebno vno udeležile tudi ženske, ki so marljivo metale kamenje na nasprotnike, ali se pa medsebojno pulile za lase.

—La Mano Nera je pričela tudi v Clevelandu poslovati z bombami. V nedeljo ponoči so pristali "Črne roke" vrgli bombo v hišo na 2429 Orange ave. Dvajset oseb, moških, ženskih in otrok je bilo vrženih s postelje. Hiša je deloma podrt, toda le dve osebi ste dobili poškodbe. Ljudje iz cele ulice so prihiteli iz hiš, in nihče se ni hotel vrniti v hišo. Na lice mesta so prišle policijske zerve, toda kljub vsemu prizadevanju, ni hotel noben Italijan povedati, kaj je vzrok razstrelbi. Bomba se je razstrelila v onem kraju, kjer se je tekom zadnjih osem mesecev pripetilo številno umorov med Italijani.

—16 oseb je bilo ponesrečenih v nedeljo pri raznih avtomobilnih nesrečah. Tajnik avtomobilnega kluba Fred Caley, se je izjavil, da so edino šoferji vedno krivi teh nesreč, ker po mestu prehitro vozijo in se ne zmenijo za nobene varnostne signale.

—Solški otroci se veselijo. V torek, sredo in četrtek so zadnji dnevi šole, potem se začnejo tri mesečne počitnice. V Clevelandu bo dobilo 975 gojencev višjih šol diplome in 2300 jih bo zvršilo 8 razred ljudske šole.

—Superior ave. viadukt je v takem položaju, da se lahko vsak čas podre. To bojazen je izrazila trgovska zbornica. Od kar je pogorel Central viadukt, se je ves promet vrgel na Superior viadukt in nekateri inženirji so se izjavili, da se mostovni podstavki ponekod podajajo. Most je bil zidan pred 33. leti toda namenjen za veliko manjši promet kot se danes vrši na njem. Ako se zgodi nesreča, tedaj nastane katastrofa kot jo Cleveland še ni doživel Central viadukt ne bo popravljen pred 1. oktobrom.

—Umrla je Ana Jalovec, stara 27 let, doma z Leskovca pri Novem mestu. Tu zapuščila soproga, v starem kraju očeta in sestro. Bila je članica dr. Svobodnodelne Slovenke, ki ji je priredilo pogreb v ponedeljek zjutraj. Počiva v miru!

Banke pokajo.

V Chicagi je moralo zapreti pet bank svoja vrata, ker jim država ni pustila nadalje poslovati.

PANIKA MED LJUDMI.

Cicagi, Ill., 13. junija. V petek je morala zapreti svoja vrata The La Salle Street Banking and Trust Co., in sicer na povelje državnega pregledovalca bank. Krah u bank se sledile še štiri druge manjše banke. The La Salle Street Trust and Savings Bank je last znane ex-senatorja Lorimerja, ki je bil svoje dni pahnjen iz senata, ker se mu je dokazalo, da je z goljuho prišel do senatorske časti. Imena ostalih bank, ki so zaprla vrata so: The Ashland Twelfth Street Bank, Broadway State Bank in State bank of Calumet. Vse te banke imajo shranjenega ljudskega denarja za \$6.411.977, in izmed te svote pripada mestu \$966.000. Aktiva, ki ga skazuje banka, znašajo na \$1.434.692. Kmalu potem, ko je bila glavna banka zaprta, se je razširila govorica, da sta Lorimer kot predsednik banke in C. B. Mundy podpredsednik vzela vsak \$600.000 ter jih naložila v zelo slabo špekulacijo. Mundy je objel tudi obdobje, da je kar po svoji volji jemal denar od štirih manjših bank, da je podpiral La Salle Street banko, ki je bila v finančnih teškočah. Državni pregledovalec bank Harkin se je polastil vseh banknotov bank. V vseh teh bankah so imeli denar večino manjši trgovci in delavci. Pregledovalec bank naznanil je, da uložniki še dolgo ne bodo dobili denarja, ker po natančni preiskavi varnostnih papirjev, je v trenutku na rokah samo \$1.200.000. Kakor se je izrazil pomožni blagajnik banke je imela slednja 1. junija \$4.648.000 vložkov, in ko je bila zaprta, pa še \$3.100.000.

V političnih krogih je zatorjenje Lorimerjeve banke vzbudilo splošno senzacijo. Banko je namreč dal zapreti državni računovodja Brady, najboljši prijatelj Lorimerja, in Lorimer je pri zadnjih volitvah plačal \$2500, da je bil Brady zvoljen. Kako slab položaj je moral vladati v banki, da jo je dal zapreti najboljši prijatelj bančnega predsednika, se iz tega sprevidi.

(Pred banko se je nabrala tisočglava množica, ki je s silnimi klici zahtevala, da se jim plača prihranjeni denar. Policija je morala trikrat naskočiti množico s koli, da se je razpršila. Na lice mesta so morale priti policijske rezerve, ker pri eni banki so jezni muški že razbijali vrata. Ženske z otroci v naročju so stale celo noč pred bankami in s solzami v očeh prosile, naj se jim plača denar, ker nimajo drugega kot prihranke v banki. Lorimerjeva banka ni bila v zvezi s čičaskim "clearing house" in zato padec te banke ne bo splošno upljal na druge banke.

Upanje za mir.

Washington, 14. junija. Mirotovni poslanci v Niagara Falls so se zjednili o prvi točki glede miru v Meksiki. Preglavico delajo sedaj samo še rebeli, ki so se izjavili, da ne bodo priznali nobenega predsednika, ki bi bil prijatelj ali privrženec Huerte. Rebeli bijejo hude boje pri Zacatecas, in Carranza je priredilo pogreb v ponedeljek zjutraj. Počiva v miru!

Silni generalni štrajk v Italiji.

Republikanci in socialisti so se združili, da proglasijo na Laškem republiko. Vršili so se hudi izgredi po mestih, in mnogo sto ljudi je ubitih ali ranjenih. Unijski delavci v Butte, Mont. kakih 2000 po številu se je izločilo od Western Federation of Miners unije radi previsokih asesmentov.

Rim, 13. junija. Po celi Italiji so nastali velikanski delavski nemiri, in strašni dogodki skoraj spominjajo na prve dni francoske revolucije, ko je bil kralj pahnjen s prestola ter je bila proglašena republika. Po vseh mestih Italije je razkacen generalni štrajk, in vlada ima silno težavo, da se bori z delavci. Po vseh mestih se vrše obhodi in štrajkarji kričijo: "Živela republika!" "Živela revolucija!" Združili so se republikanci, socialisti, in anarhisti, ki so se dosedaj medsebojno bojevali. V mnogih mestih se je proglasila italijanska republika in odstavil kralj.

Toda vlada se ne boji teh delavskih nemirov. Prvi minister Salandra se je izrazil, da bo vlada zbrala 100.000 vojakov in jih poslala nad štrajkarje v raznih mestih. Kljub temu pa se štrajkarji ne zmenijo za vlado, in po mnogih mestih je prišlo do nasilnih prizorov. V malem mestu Santa Agata blizu Luge so štrajkarji udri v mestno hišo in v cerkve, katere so zažgali, ko so jih s petrolejem polili. Zupnika so prisilili, da jim je podaril vso pijačo v svojih kletah, nakar je moral korakati po mestu z ljudstvom. Konecno so njegovo obleko na javnem trgu zažgali. Anarhistično časopisje, v kolikor more priti na dan, poroča, da je laški kralj zbežal v Črnogoro, da je po vseh večjih mestih že proglašena republika, da so vojske čete se pridružile množicam. Vlada zažge vsak časopis, ki ga more dobiti, predno pride ljudem v roke, da tako ljudje ne zvedo, o pravem položaju.

Vojski, ki so nastopili proti množici, so bili večkrat prisiljeni streljati. Iz mnogih mest se poroča o mnogih ustreljenih in stotine ranjenih. Neprijeten položaj, ki vlada v Italiji, se je nekoliko spremenil včeraj zvečer, ko je načelnstvo železniških štrajkarjev oddalo povelje, da je štrajk za železnice gotov. Toda poroča se iz provincij o mnogih bojih med štrajkarji in vojski. V Adriji sta bila dva štrajkarja ustreljena, trije v Parma. V Fabriano sta bila dva vojaka nevarno ranjena in en štrajkar. V Milanu so bili ranjeni 4 častniki in sedem vojakov. V Porte Capucina je bilo ranjenih 23 policistov in trinajst karabinerjev, dva štrajkarja ubita in številno njih ranjenih. V Raveni se je vršilo skupno zborovanje anarhistov, republikancev in socialistov in takoj po zborovanju so bili odposlani glasniki, ki so naznanjali ljudem v okolici, da je koalicijska gotova, naj se ljudje zberejo in robu postavijo oblastem. V Raveni se je takoj pričela prava rabuka. Množica je napadla cerkve, razdejala vse in odnesla nabirane. Iz cerkve so znesli spovednice, klopi in prižnice, kjer so napravili barikado. Druga množica je napadla poslopje "Ustavnega kluba". Tudi od tu so znosili vse pohištvo na cesto, kjer so napravili drugo barikado. Kavalerija in pehota se z bajoneti napadla barikade. Oddanih je bilo stotine strelkov in kamenje je letelo izza barikad. Konecno so vojski preganili revolucionarje po tretjem naskoku. Delavci so se ugnali v delavski tempel. Med

tem pa je druga četa skušala priti v poslopje policijskega prefekta, kjer so bili karabinerji na straži. Ko je policijski prefekt skušal se pogovarjati z ustaši, je bil udarjen na glavo in ubit. Zopet so prišle vojske čete, streljale v množico, ki se je končno razpršila. Pozneje je prišlo še novo vojaštvo v mesto, ki je zasedlo vse bolj važne kraje. O hudih uporih se poroča tudi iz Vilamezzano, Glorie, Villanova in Alfonsine. Posebni hudi nemiri se vrše Anconi, kjer straži vojaštvo noč in dan. Izkrcahi je tudi mnogo mornarjev iz laških oklopnih v pristanišču. Vojaštvo straži pred mestom in ne pusti nikogar v mesto, ki nima posebnega dovoljenja.

Na stotine krajih je razdejana železniška proga in potrgane telefonske in brzojavne žice.

Butte, Mont., 13. junija. Silni delavski nemiri so se pojavili v tem mestu. Najbolj žalostno pa je, ker so delavci sami medseboj priredili nemire. V Butte se je praznovala obletnica, odkar je bila priznana premogarska unija v Butte, in otedaj je preteklo že 34 let. Vršile so se velike parade. Pri zborovanju pa je več kakor 2000 rudarjev odreklo pokorščino Western Federation of Miners organizaciji. Delavci so se pritožili, da morajo plačevati mesec za mesecom prevelike asesmente. Uporniki med delavskimi vrstami, pod vodstvom I. W. W. organizatorjev so napadli parado, katere se je udeležilo skoraj polovica vse delavce v Butte. Predsednik Ber. Riley od rudarske unije v Butte in paradi maršal Mihael Conway sta bila vržena s konja, ko se je vsula toča kamenja nad nje. Več drugih uradnikov od unije je bilo spodenih od parade. Zatekli so se v šerifov urad. Parada je bila odpovedana in tudi govori, ki bi se morali vršiti v gledališču. Pozneje so šli uporniki v Union dvorano, kjer so razbili vse pohištvo in pometali vse pohištvo na cesto. Vrgli so iz dvorane glasovir, unijske knjige in celo blagajno. Odnesli so tudi šrambo, kjer je bilo 4500 glasov zadnjih volitev unijskih uradnikov.

Nad deset tisoč ljudi je opazovalo demonstracijo. Policija in šerifovi pomočniki niso mogli opraviti ničesar. Ko je policijski načelnik Murphy poslal povelje gostilničarjem, da se morajo zapreti gostilne, se je šest gostilničarjev uprlo in ni hotelo zapreti. Policija jih je odpeljala v ječo. Nezadovoljni premogarji so imeli pozneje zvečer sejo, kjer so sklenili, da se ocepijo od Western Federation of Miners in se pridružijo I. W. W. organizaciji.

Visoki asesmenti, ki so bili naloženi članom unije, sonastali radi štrajka rudarjev v Calumetu Mich. Nekateri so se izrazili, da so plačali po \$10.00 na mesec. Več kot \$200.000 je šlo samo iz Butte, Mont. v Calumet za štrajkarje. In dasi je bil štrajk v Michiganu zgubljen, so rudarji še vedno morali plačevati povečane asesmente. Člani unije, ki niso hoteli plačevati asesmentov, so zgubili pravico do unije. V petek so zahtevali odborniki unije od raznih premogarjev unijske kar

te, katerih pa niso dobili. Nato so šli unijski odborniki k upravi rudnika in zahtevali, da se te ljudi odslovi od dela. V Butte imajo namreč kompanije posebno pogodbo z unijo, da smejo delati samo unijski delavci v rudnikih, toda kompanije morajo zahtevati od unije da jim preskrbi dovolj delavcev. Unijski uradniki pravijo, da ne bodo mogli dobiti dovolj moči, če ostane 9000 delavcev na štrajku.

Ko se je demonstracija v mestu pričela, je hotel župan Fr. Curran pomiriti razburjene duhove. Prosil je ljudi, naj se razkropijo iz Union dvorane, kjer so razbijali pohištvo. Toda podivjani ljudje niso poslušali glasu, pač pa so prišli župana Currana in ga vrgli iz drugega nadstropja na cesto. Sedaj je v bolnišnici smrtno ranjen, in bo najbrž umrl na posledicah. Župan Curran je socialist.

Pittsburg, Pa., 13. junija. Tudi tu se vrši velik štrajk pri velikanskih tovarnah Westinghousa, in prelite je že nekaj krvi med delavci in kompanijskimi stražniki. Štrajkarji so imeli včeraj vso noč na straži posebne moče, ki naj bi preprečili skebskim tesarjem, da bi postavili most za Pennsylvania železnico. Štrajkarji se dogovarjajo že z drugimi delavci po bližnjih tovarnah, da odidejo ona štrajk.

Berolin, 11. junija. Socijalistični list "Vorwaerts" se pripravlja na velikansko tožbo proti nemškemu vojennu ministru. Uredništvo lista je izdalo na vse bivše vojske pozivnico, v katerih jih prosi, naj se javijo uredništvu vsi oni, ki so bili za časa svojega službovanja mučeni od častnikov. Uredništvo pričakuje, da se bo odzvalo en milijon prič. Nemški vojni minister namreč zanika, da bi bili vojaki pri armadi mučeni, kakor je to ministru očital socijalistični državni poslanec Liebnknecht. Socijalistični organ skuša sedaj tožiti ministra in pravi, da je pripravljene en milijon prič, ki bodo pričale, da se vojaké muči.

Predsednik Western Reserve vseučilišča v Clevelandu, priznana avtoriteta na učeniškem polju Mr. C. F. Thwing je imel v nedeljo pred dijak, ki so zvršili visoko šolo, krasen pomemben govor o prihodnosti človeštva. Profesor Thwing se je izrazil, da bo prihodnji družabni red človeške družbe socijalističen. Rekel je: Ljudje so se dolgo borili za civilno svobodo, danes se pa borijo za enakost. Vsakdo naj ima enako priliko na svetu, da pride na prejš. Socijalizem, ki bo naredil enakost s tem, da postanemo vsi enako bogati, oziroma premožni, ne z namenom, da bi se bogastvo rabilo v sebične namene, socijalizem, ki bo dal vsem enako priliko do izobrazbe, to je pravi tip enakosti, to je pravi vzor prihodnje človeške družbe, za katero bi morali delati vsi dobri ljudje.

—Starišem Tomazin je umrla 2 leti stara hčerka, starišem Gracar en teden star sinček.

Ženske furije.

V nedeljo so v Angliji razdejali več cerkev in naredile za tisoče dolarjev škode.

RAZDRAZENI LJUDJE.

London, 4. junija. V cerkvi sv. Jurija na Hannover sp. je danes počila bomba. Oskrbnik cerkve je po končanih večernih opravilih cerkev skrbno zaklenil, toda ob deseti uri se je v cerkvi razletela bomba. Ko so prišli ognjegasci, in so s silo odprli vrata, so našli v cerkvi polno dima. Bomba je naredila precej škode v cerkvi. V cerkvi so našli pismo sufraget, kjer je bilo pisano: Protest zoper mučenje žensk.

Do velikih nemirov je prišlo tudi v katedrali sv. Pavla, kjer sta se dve sufragete dale prikleniti na cerkvene segrade. Med pridigo sta začele razsajati, in trajalo je precej časa dokler niso prepili verig, od sedežev ter vrgli sufragete na cesto.

Na več krajih so včeraj moški napadli sufragete, ko so hotele javno govoriti. Množica bi ženske linčala, da ni prišla policija in rešila sufragete. Kraljica Mary je tako ogorčena radi divjanja sufraget, da namerava odpovedati vse dvorne slavnosti v tej sezoni. Po Angliji se sliši ljudski glas, naj puste sufragete v ječah od lakote umreti, če nečije jesti. Kralj Jurij sam se bavi z načrtom kako bi vlada uspešno nastopila proti sufragetam, in je imel raditega že več posvetovanj s svojimi ministri.

London, 14. junija. Grška se pripravila na vojsko proti Turčiji. Zadnje čase je v naglici kupila tri bojne ladje. Na meji Albanije se zbira vojaštvo. Grški ministreski predsednik se je izjavil, da Grška ne more več dopustiti grdega ravnanja grških državljanov od strani Turške.

Lvov, Galicija, 14. junija. Pri procesiji Rešnega Telesa, ki se je vršila v tem mestu, se je neka zastava dotaknila električne žice pocestne železnice, nakar je žica zgorela in padla na tla. Stirideset ljudi pri procesiji je dobilo nevarne poškodbe.

Kaj je resnica? — Melanchthon: Često pridigujemo svojo vero, ko smo jo ravno izgubili in ko jo iščemo po vseh cestah — in takrat ne pridigujemo najslabše! — Luther: Danes govoriš resnico, ko angelj, o brat! — Melanchthon: Toda to je misel tvojih sovražnikov in oni uporabljajo izrek za tebe. — Luther: Potem je to bila laž iz zadnjice hudica.

Prav lahko je razločiti pravi diamant od nepravga — samo vprašajte za ceno.

Je precej ljudi na svetu, katerih hudci ne bo vzel, ker gre do sami k njemu.

DENARJE V STARO DOMOVINO	posiljamo:
50 kron	10.35
100 kron	20.50
200 kron	41.00
300 kron	61.50
400 kron	82.00
500 kron	102.50
1000 kron	204.00
2000 kron	408.00
5000 kron	1018.00

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svota popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Nabe denarne posiljave izplačuje o. kr. poštni hranilni urad v 11 dnih.

Denarje nam posilja je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje anake pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
22 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI PODRUŽNICI
8104 95. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRGO, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraiers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 48 Tuesda, June 16. 1914

Mnenje političnih voditeljev delavcev.

V New Yorku je pred kratkim preiskovala posebna industrijska komisija razne obrtne in delavske slučaje, vzroke današnjih slabih časov ter brezposelnost. Komisija je hotela dognati, kako bi se moglo najbolje bojovati proti brezposelnosti. Pri tem je prišlo do zanimivega dogodka, kajti komisija je poklicala delavske zastopnike treh delavskih organizacij, da oni povedo svoje mnenje, in da se ti delavski zastopniki med seboj pomenijo o svojih nazorih in strankah. Sledeče organizacije so bile zastopane: "American Federation of Labor", katero je zastopal Gompers, "Industrial Workers of the World" zastopana po St. Johnu in socialistična stranka, zastopana po M. Hilquitu.

To je bil važen sestanek in različna mnenja o delavskem položaju in prihodnosti so se se izražala. Časopisje je mnogo pisalo o tem sestanku, in zato je dobro, da se tudi mi nekoliko pobavimo s tem, ker dobili bomo od najboljših voditeljev imenovanih strank jasna načela, kako vsaka stranka stremi, da zboljša delavski položaj. Newyorški list "New York Commercial" trdi, da je jasno dokazano, da je unijski delavec ravno tako daleč od socialistov in I. W. W. kot je daleč od kapitalista. Kakor piše ta list, se voditelji unijskih delav. bojijo, da ne bi socialisti nadvladali ter se poslužili unijskih delavcev v politične svrhe. I. W. W. voditelji se pa bojijo, da se socialisti združijo z unijski ter naredijo delavsko vladno, dočim zahtevajo I. W. W. brezvladje. Tako piše ta kapitalistični list, in tako se čuje od ene strani, za nas je pa precej zanimivo, da slišimo, kaj so govorili delavski voditelji raznih strank.

Stališče I. W. W.

Vodja I. W. W. St. John je kar odkrito povedal, da se njegova stranka prav nič ne boji in ne ustraši nasilja, če je nasilje potrebno, da se izvaja delavske koristi. Glavni cilj te organizacije, namreč I. W. W. je, da organizira in odgoji delavce kot poseben razred, samo za delavce. Kajti končno, sta na svetu samo dva razreda ljudi: delavci in delodajalci. Cilj I. W. W. je, da se prenese vsa industrija v delavske roke, tako da ne bo od delavskih rok živl kapitalist ali sploh kdo, ki bi rad za tuje žulje živel.

St. John sicer ni trdil, da njegova stranka priporoča javno nasilje, da pride do cilja, toda rekel je pa, da se člani I. W. W. tudi ne bodejo dajali pobijati od kapitalistov, kot muhe. In nasilje pride samo tedaj v poštev, kadar delavec nima drugega sredstva, da se brani, ali če je iztavljen. Kar se tiče privatne lastnine, je dejal St. John: Osebnostna lastnina ni naša. Osebnostna lastnina nam služi samo, da nam teži življenje. Delodajalcem ni nič mar, če uniči-

jo našo lastnino, naše edino imetje, možek in kri, naše telo. Na delo postavijo delavce brez izobrazbe, gonijo nas k hitrici, in ko so nas popolnoma izrabili, pa pustijo, da za plotom poginemo. In zato tudi nam ni dosti za njih osebnostno lastnino."

Nekateri listi pišejo naravnost uničevalno o napredstvu I. W. W. in pravijo, da ta organizacija nima več kot 14.000 članov ter da bo v kratkem uničena od drugih delavskih organizacij.

Stališče socialistov

Socialistični govornik M. Hilquit je v kratkem razložil pomen socializma. Dejali je: Socializem dela na to, da postane vsa zemeljska industrija last vsega naroda. Velika industrijska podjetja ne bi smela biti privatna lastnina in ne bi smela poslovati drugače kot za občno dobro in korist. Socialistična ideja ne gre za tem, da bo narod lastnik vseh industrij, pač pa bi se moralo odpraviti privatno lastništvo ter nadomestiti družabno ali skupno lastništvo, ki bi se prilagodilo posameznim slučajem. Na primer: Socializem želi in hoče doseči, da bo ves narod lastnik železnice, rudniških podjetij, ki so dosedaj znana kot trusti in povsod razširjeni. Druge industrije bi pa mogle biti samo lastništvo določene države, druge industrije zopet lastništvo posameznih mest, kakor so na pr. vodovodi, plinarne, itd. a nekatera še manjša podjetja bi bila lahko pod upravo poedinca — pod javnim nadzorstvom. Industrije bi se lahko razvijale pod privatnim nadzorstvom, toda samo na ta način, da bi se delavstvu ne škodovalo, ali da se delavca ne bi izkoriščalo.

Važno je tudi, kako se je socialistični vodja Hilquit izražal o razmerah med socialistično stranko in med American Federation of Labor ter I. W. W. Cilj socialistične organizacije in A. F. of L. je po Hilquitovih nazorih eden in isti. Razlika je samo ta, da A. F. of L. išče zboljšanje delavskih razmer sedaj za trenutek, dočim ima socializem na programu višje cilje in skuša ustanoviti državo, kjer bi delavci uživali vso pravico. In socialist Hilquit je tudi precej ostro prijel člane I. W. W. Kakor oni skušajo doseči ta cilj. Hilquit je dejal: Rad bi izjavil, da socialistična stranka nima nobene simpatije z I. W. W. kajti postopanje članov ta unijske otroje in smešno.

Stališče American Fed. of Labor.

Za to največjo ameriško delavsko organizacijo je govoril njen dolgoletni predsednik S. Gompers. Povedal je sledeče: "Ameriška delavska federacija zahteva boljše plače, boljše delavske razmere in krajše delavne ure. Federacija zahteva nadzorstvo nad vsem in rudnikov bori se proti otročjemu delu, in zahteva, da se delo žensk in nedoraslih postavno uredi na gotov čas. Izjavil je tudi, da je proti temu, da bi se postavno določila najmanjša plača, ki jo mora delavec dobiti, ker to je naloga federacije. Zajedno je Gompers trdil, da je ameriška delavska federacija največ naredila, da se organizirajo neizobraženi delavci. Znano je, da obstoji med federacijo in socialistično stranko boj, ker socialisti žele, da pridobijo člane federacije za politične svrhe. Predsednik Gompers se je vedno z vso močjo upiral temu prizadevanju socialistov, in do danes je še povsod prodrli. Pa vendar je med člani federacije jako veliko število socialistov, čemur se nihče ne bo čudil, kajti po izjavi predsednika Gompersa zahteva federacija: Svobodo govora, zborovanj in časopisov, in še nekaj drugih stvari, katere tudi socializem zahteva. Konečno je Gompers jasno še povedal: American Federation of Labor deluje na to, da delavcem zboljša delavski položaj, takoj od dneva do dneva in nima nobenega cilja. Socializem pa na to, da delavcem se pa ameriški delavci ne-

radi pridružijo. Socializem bi rad postavil ameriškega delavca v gospodarske verige ali spone. (Socialism proposes to put the American Workman in an economic straight jacket.)

Medsebojni odnosi.

Na konvenciji teh govornikov raznih delavskih organizacij pa jih je bilo mnogo takih, ki so dokazali, da more biti vsak delavec dober socialist, pa tudi dober član federacije. Na primer Max Hayes, iz Clevelanda, je organizator tiskarske unije, pa je objednem tudi član socialistične stranke, in celo odbornik je pri njej. Kot zastopnik socialistične stranke je dobival pomoč vedno od unijskih delavcev. Kajti končno je American Federation of Labor je delavska organizacija, in za delavce se socialistična stranka politično bori. Zato pa Hayes ne odobrava popolnoma misljenja niti Gompersa niti Debsa.

Hayes trdi, da federacija ne bi smela biti samo gospodarska pač pa tudi politična, da se lahko s postavbo skuša priti do živnega delavskim izkoriščevalcem.

Albanska duhovščina in Avstrija.

List "Die Zeit" na Dunaju je dobil iz Skadra in priobčil sledeči značilni dopis.

"Avstrija se izroevito trudi, da bi obdržala protoktorat nad katoliško cerkvijo tudi pod novo vlado, in bi potrošila kakor dosedaj, vsako leto en milijon ali pa še več za cerkev, za albanske škofe, duhovnike in ves klerikalni naraščaj, za upravo katoliških šol, bolnišnic, drugih dobroteljskih zavodov, ki se nahajajo izključno v klerikalnih rokah. Po tem bi sodili, da se duhovščina Albanije kazuje Avstriji za to, kak način hvaležnosti ali da kaže albanska duhovščina vsaj obo prijaznost kakor italijanski vladi, ki je pod cerkvenim protokletvom ki se pa razšopirja od dne do dne bolj na stroške Avstrije. Temu pa ni tako. Zgodilo se je pred kratkim, da sta se usmrtila dva vojaka, eden avstrijski drugi laški. Pri Avstrijcih je bilo prepravljeno od nadškofa, da bi ga spremljal kak duhovnik pri pogrebu, pri Italijanskem vojaku je bilo pa vse drugače. Popoldne, predno so truplo odpeljali v Italijo, se je vršila pogrebna svečanost, katere so se udeležili vsi vojaški častniki, in glajbe, med njimi je bil tudi dom Kotz, tajnik nadškofa kot njegovega namestnika in več drugih duhovnikov. Tako torej Avstrija v Albaniji ustreličen avstrijski in en italijanski vojak, pride duhovnik, ki je plačan od avstrijskega denarja, samo k pogrebu italijanskega vojaka, avstrijski vojak pa njima cerkvenega pokopa.

Italijani imajo svojega vojaškega kaplana, ravno tako Avstriji, in če je to potrebno, je drugo vprašanje, toda tako je. Pred par tedni je umrl neki avstrijski vojak. Kakor povsod, bi inel tudi tukaj avstrijski vojaški kaplan truplo blagoslavit v cerkvi. Toda z avstrijskim denarjem plačani gospe, dje se niso hoteli udati, da bi avstrijski vojaški kaplan blagoslovil truplo avstrijskega vojaka v albanski katedrali. Sam avstrijski generalni konzul, predstojnik vojaškega oddelka in vojaški kaplan so šli k nadškofu, da ga pregovore, naj pušti truplo mrtvega vojaka v cerkev. Toda nadškof ni dovolil, da bi smel avstrijski duhovnik v katedrali, ki se baš popravlja na avstrijske stroške, kar bo veljalo avstrijske davkoplačevalce 200.000 kron, blagosloviti truplo avstr. vojaka, pač pa je odredil nadškof, da gre vojaški kaplan od cerkve, v cerkvi bo naredil opravilo albanski župnik, potem pa gre kaplan lahko kamor hoče s truplom! Humbug vseh humbugov!

Nekaj dnij potem, bilo je ravno na velikonočno nedeljo, je hotel italijanski duhovnik bra-

ti slovesno mašo za italijanske vojake in sicer v katedrali, ali v nadškofovi cerkvi, in glejte čudež, nobenih ovir ni bilo. Smel je v cerkev, ki se je sezidala z denarjem avstr. davkoplačevalcev. To se pravi: Avstrijska vlada zida s svojim denarjem cerkve Albancem, Albanci pa Avstrije iz cerkve pogodijo v zahvalo.

Treba je slišati italijanske kroge s Skadru, kaj pravijo o teh dogodkih, in kako škodoteljno se smejejo Avstriji, ki cerkve zida, pa ji ne pustijo v nje. Kaj neki pravi k temu grof Berchtold, avstr. zunajni minister, kaj pravijo avstrijski klerikali, kaj reče papež v Rimu, ki je imenoval Franc Josipa najbolj katoliškega vladarja?

Bridka resnica za Avstrijo je, da albanska duhovščina škili neprestano v Italijo. Pa zakaj? Ves klerikalni naraščaj Albanije se plačuje in vzgaja z avstrijskim denarjem, in ta klerikalni naraščaj uče v italijanskem jeziku, Lahj iz Italije. Italijanski jezuiti v Skadru nimajo samo najvažnejših avstrijskih šol v Skadru z italijanskim učnim jezikom, pač pa vzgajajo tudi vso duhovščino, na katero je Avstrija posebno navezana. Kaj takega more storiti le Avstrija. Bi bilo mogoče, da bi Nemčija na vročih tleh Albacije z nemškimi denarjem vzdrževala francoske jezuite za poučevanje mladine v francoskem jeziku? Ne more se zahtevati od Italijanov iz iz kraljevstva, toda da Avstrija plačuje vse, kar je farskega v Albaniji. Italija pa od tega koristi vleceto to je pa vsak avstrijske blaznosti in slepote!

Vzroki delavske bede.

Kakor smo že zadnje poročali, obeta letošnja zeter biti tako silno velika, kakor se nobeno leto v Zjedr. državah. Poljedelski odlolek vladje tako sporoča, in ti ljudje morajo že vedeti, da je to nas.

Dobra zeter na pomenu koristi samo za farmarja, pač pa pomeni veliko za razvoj obrti in trgovine, ker že od prevažanja dobivajo železnice lepe dobičke, in od teh dobičkov gre zopet lep del naročila za železniški materialja, za popravilo železniških prog in drugih potrebsčin, za kar se plačajo lepe svote denarja. Pridiga se tudi na drugih koncih o nastopu boljših časov, sam predsednik Wilson se je izjavil, da bo kmalu boljše, da se bodejo kmalu pozabili slabši časi zadnjih mesecev. Nastopil je tudi letenski čas, je posebno pripraven za zunanja dela, ker se potrebuje mnogo zidarskega materialja. Ali z eno besedo: Vse je tukaj, pogoj, čas in prilika, da se odpre dela na vseh koncih, toda zaman čakamo, delo je povsod zaprto, čezradnem se novi delavci odpuščajo od dela, tako željno pričakovanjih boljših časov ni, pa jih ni.

Celo veliki ameriški časopisi, ki jako neradi sicer prikazujejo delavski položaj v slabi luči, so prisiljeni pisati o pomanjkanju dela. In nas posebno zanimajo delavske razmere v onih krajih, kjer so zaposleni naši rojaki, in skoro iz vsake naselbine ne dobimo drugega poročila kot: Delavske razmere so tukaj slabe. Večina tovarov ali rudnikov je zaprtih, nekateri pa delajo dva ali tri dni v tednu. Rojakom ne svetujem sem hoditi za delom.

Stari delavci, ki delajo že mnogo let v eni in isti tovarni, še nekoliko delajo, držijo jih pri delu in dajo jim nekoliko zaslužka, kakor za miloščino, toda kolikb tisoč je delavcev, ki zaman iščejo dela, ne da bi govorili o novih naseljencih, ki sploh dela nikjer ne dobijo, ker celo starim delavcem krajšajo delavni čas, da manj zaslužijo.

In to še ni najhujše zlo. Mnogo tovarnarjev kapitalistov je uporabilo to priliko, da škodujejo kar največ mogoče že obstoječim delavskim organi-

zacijam ali unižam. uporabijo vsa prava in kazniva sredstva, da vsako delavsko gibanje za napredek delavstva že v krali zadušijo. In v mnogih mestih se delavci temu ne upirajo, ker se bojijo lakote in pomanjkanja, ki jih čaka, če pustijo delo, in dobro vedo, da čakajo armade brezposelnih, ki bodejo hitro splošile njih mesta. Zato delavci raje trpijo in čakajo časov, ko pridejo njih pravice na dan. Toda kadar delavcu zmanjka potrpežljivosti radi presilnega zatiranja od strani delodajalcev, tedaj pa tudi njim zavre kri, in nastanejo krvavi štrajki, katere izživljejo in povzročajo kapitalisti in njih sluge s svojim nepoštenim postopanjem napram delavcu. Toda delodajalci tega ne bodejo nikdar dali v javnost, pač pa za vsak nemir in štrajk delajo odgovorne delavce. Veliki ameriški časopisi pa pišejo tako kot jim narekujejo kapitalisti, in da ni delavskih listov, ljudstvo splošno ne bi zvedelo za pravi položaj in vzroke nemirov delavcev. Ob časa krvavega štrajka v Coloradu nismo čitali drugega v angleških listih, kot da so štrajkarji neprestano napadali kompanijsko lastnino, in da je zato dala kompanija streljati na delavce. Ko je pa šlo nekaj delavskih voditeljev v Coloradu, da se na lastne oči prepričajo o pravem položaju, in ko se je začela tožba proti milicijam, tedaj pa je prišlo na dan, da so bili v resnici kapitalisti krivi in z njimi združeni milicarji. Milicarji in kompanijski hilaperi so namreč kradli štrajkarjem v njih lastnih hišah, kar so mogli dobiti, zažigali so njih domove in postreljali njih žene in otroke. Kaj čudo, da je tudi dleavec prijel za orožje in s svinčcem nagmal nesramno svojati, kateri ni ničesar svetega več. In kaklo kompanije neprestano po krivem dolže delavce vsakega nemira, nam najbolj pričajo prisma delavcev samih. Tako piše neki delavec:

"Tudi pri nas v premogovniku se slabo dela, in "bos" pravi, darbo se slabše, ker se premoga čimdalje manj potroši, ker so veliki štrajki, in tovarne zapirajo vrata. Pa tudi železnice morajo hramiti na premoga. Dalje na tretji strani.

LAUBOV GOLDEN RUD KRUH

je narejen v pekarni tako čist, kakor od vaše matere, draga gospa. Okusen kruh, vsak hlebec zavrt v papir. Vsi grocerji.

The Jacob Laub Baking Company

490 LORAIN AVE.

Fino zobozdravništvo.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
zobozdravnik
6424 St. Clair-ay.

Govori se slovensko in hrvatsko.
Točna postrežba. Časopisi na razpolago.
Ženska postrežnica.
Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko

Okrevanci

potrebujejo kako toniko in krvno krepčilo, da pridejo zopet na pot k zdravlju in popolnem okrevanju.

Severov Življenski Balzam

(Severa's Balsam of Life) se rabi in priporoča v to svrhu, ker je znan za njegove krepčilne in to nične kakovosti. Upliva na prebavne organe, jih spodbuja k pravilnem delovanju, ter s tem okrepča celi ustroj. Priporoča se pri zdravljenju anemije, neprebrave in slabe prebave in jetrne otrplosti. Cena 75 centov.

Obistne nepravilike

kakor vnetje, obist ali mehurje, sadrievanje ali puščanje go ste vode, bolešno puščanje vode, otekline noge in bolečine v hrbtu, katere povzročajo obistne nepravilike, zlatnica in kisel žlodec zahtevajo

Severovo zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy) za hitro olajšbo in odpravo. Cena 50c in \$1.00

Živčne nepravilike

kakor dušna potrtost, nespečnost, živčna omejenost, histerija in nervoznost zahtevajo

Severov Nervoton

da se jih odpravi. Cena \$1.00.

SEVEROV TAB-LAX

Škaforno odvajalo. Prijetno učinkujejo. Za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov.

Severova zdravila prodaja vsi lekarnarji. Vprašajte samo za Severova. Ako jih nima lekarnar v zalogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarovanj proti ognju in drugim neizgodam.

POBESNOST! Varnostni bondi za društvene urednike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojavila in navesti zastoj.

AUGUST HAFNER,

1203 Norwood Road.

FRANK ČERNE,

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRA-MOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6094 ST. CLAIR AVE.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafone, ploče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske ploče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačila. Točno popravljanje ur, zlatnine in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

Tel. Princeton 1835-L

MIHAEL SETNIKAR

Slovenska Gostilna

6131 ST. CLAIR AVE.

Priporoča rojakom in družtvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, poroke in kretne slavnosti, kakor tudi za vse druge prilike.

Prodaja vsakovrstne cigarete.

TELEFON PRINCETON 1844-L

J. S. Jablonski,

Slovenski fotograf

6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najosvežji modi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti sastoij.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOS KOGOT, 1063 East 61. Street.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1243 E. 60th St.
Blaginik: JERNEY KNAUS, 6129 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
ODBORNIKI: Frank Jakšić, 3923 St. Clair Ave. Josip Russ, 1308 E. 55 St.
Frank Zorič, 1365 E. 55 St. Frank Černe, 6034 St. Clair Ave. Anton Ordina
6127 St. Clair Ave. Ignac Smuk, 4508 Superior Ave. Anton Ostir, 1188 E. 61 St.
Zvezinsko glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA".
Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo
na glavnega tajnika.
Pisarna glavnega urada se nahaja na 6120 St. Clair Avenue.
Cuy. telefon Princeton 3037 R.

Nadaljevanje iz druge strani.

ker jim vlada "nagaja" in ima-
jo velike stroške, majhne do-
hodke, morajo odpustiti de-
lavce in naročajo samo ono,
kar neobhodno potrebujejo.
Kompanije valijo vso krivdo na
delavce, da ni dela, ker niso
nikdar zadovoljni".

Tako zvrčajo danzadnevom
kompanije krivdo na delavce,
tako govorijo delavcem njih
bosi, tako pišejo listi, katere
kompanije plačujejo, in ker
je med delavci mnogo nera-
zumnih, ki ne mislijo daj kot
do nosu, pa tudi ti končno
verujejo, da je res tako, da je
delavec vsega kriv, da mora
stradati, ker štrajkarji ne pu-
stijo da se dela, in da bi nasto-
pili boljši časi. Toda ti kompa-
nijski hlapi in bosi ne bodoje
nikdar rekli delavcu, da delav-
ci ne gredo na štrajk, ker so
presiti, pač pa ker so prelači-
ni. Če bi se delavcu vsaj toliko
dobro godilo, da bi pošteno
shajal, nikdar ne bo šel tak de-
lavec na štrajk. In zato je pač
delavec kriv, ker je štrajk, ker
se bori, da ne umre od lakote.
Kadar je delavec dobro plačan
in se drugače skrbi za njegovo
varnost, tedaj ne bo štrajkal.
Kadar mu pa plačo utrujejo,
kadar ga preganjajo kot živino,
kadar mu odvzamejo vse pra-
vice, tedaj se tudi delavec ne
more ustavljati, da ne bi po-
kazal zob svojim izkoriščeval-
cem. Vzrok današnje brezpo-
sebnosti in delavskega stradan-
ja je politika kompanije, ki ho-
če delavca prisiliti, da privabi
republikansko vlado v deželo s
svojimi glasovi. Zato pridigajo
plačani kompanisti delavcu, da
demokrat ni dober. Pod repu-
blikancom ovlado kapitalisti la-
hko počno največje goljufije,
ničje jim neče kaj zato, in ker
je demokratska vlada v posa-
meznih slučajih izkoriščeval-
cem stopila na prste, so se ma-
ševali s tem, da zapirajo to-
varne. Da pa v resnici republi-
kanska vlada glede dela ni nič
boljša kot demakratska, nam
kažejo krize in panike pod re-
publikansko vlado z Roosevel-
tom in Taftom na čelu. Za de-
lavca bo le tedaj dobro, kadar
bo imel sam vlado v rokah, ne
pa se zanašal na razne magna-
te političnih strank, katerim je
lastna korist prva skrb, prazen
želodec delavca pa zadnja
stvar.

Nazori v življenju.

Človeško, prečloveško, tako
imenuje filozof Nietzsche svo-
jo knjigo, v kateri je nakopiče-
nih vse polno aforizmov, pisa-
nih v duhovitem in briljant-
nem slogu. Vseh mogočih
stvari se dotikajo ti aforizmi,
vsak človek najde v njih misli,
ki živo zadenejo njegovo no-
tranjost. Blesteči ekspert aforiz-
mov pa nudi tudi najvzdelanej-
šemu inteligentnemu zabavo, da si
ne more želeči lepše. Zato pri-
našamo par teh aforizmov, da
ne bi Nietzsche znan Sloven-
cem le po težkem Zarathustri,
temveč tudi tedaj, kadar v lah-
kem slogu razlaga človeške
prečloveške skrivnosti in po-
sebnosti.

Molk. Silentium. O svojih
prijeteljih ne govori, drugače
izblebata čustvo prijateljstva.
Samo delavne imej za prija-
telje. — Lenah je s svojim pri-
jateljem nevaren, ker nima do-
volj dela, govori o tem, kar de-
lajo in ne delajo njegovi pri-

Mali oglasi.

NAZNANILO.

Članicom dr. Danica, št. 11.
SDZ naznanjam, da katere se
ni plačala asessment za mesec
maj ali junij, naj to stori do
30. junija. Katere plača do 22.
junija naj pride na 1091 Addi-
son Rd. potem se preselim na
987 E. 70th St. Sestre, prošene
ste, da vsaka plača vsak mesec
assessment, če tega ne stori, bo
suspendirana, ker društvo ne
bo za nobeno plačevalo ali kre-
ditiralo, vsaka naj skrbi, da ob-
času plača. Seje imamo vsak
drugi torek v mesecu v Gredi-
novi dvorani. Samo malo več
pozornosti, pa bo slo gladko na-
prej. Gotovo ima vsaka kako
sorodnico ali prijateljico, ki se
ni v nobenem društvu, naj jo
vpiše, ker pristopnina ni velika.
Sestre, ravnajte se potem. Se-
strski pozdrav Ivana Jeršan,
tajnika (49)

Soba se odda v najem. A. Bo-
ves, 1152 E. 61st St. (50)

Pohištvo naprodaj za dva člo-
veka, dobro ohranjeno, po niz-
ki ceni. 5430 Stanard ave. za-
daj. (50)

FRANK BRICEL

Slovenski expresman.

(Prevažam vsakovrstne stvari,
postrežba točna in zanesljiva.
Oglasite se na 6026 St. Clair
ave. ali telefonirajte Princeton
1274 R. (100)

Hiše naprodaj.

Hiša na 53. cesti za 2 družini,
10 sob, lep lot, cena \$4000. Hi-
ša na Homer St. 7 sob, cena
\$2550. Dve hiši ne enem lotu
Homer ave. Cena \$3100. Hiša
na 64. ces. 12 sob in kopališče,
cena \$3700. Hiša na 64. ces. vo-
gal Varian st. 12 sob, kopali-
šče zgorej in spodaj, skriljeva
streha. Cena \$3300. Hiša na
Bliss St. 12 sob, kopališče zgo-
rej in spodaj, cena \$4200. Hi-
ša na 67. ces. 10 sob, velik lot,
cena \$3500. Hiša pri cerkvi v
Collinwoodu, 8 sob, cena \$2400.
Imam še nad 35 hiš v Collin-
woodu in Clevelandu napro-
daj. Rojaki, kdor se na mene
obrne, bo dobro kupil, ker bom
gledal, da bo vsak zadovoljen.
Za obilen obisk se priporočam
dobro znani rojak John Zulich,
1376 Marquette Rd. vogal Sta-
nard in 55. ceste blizu St. Clair
ave. (51)

POZOR!

Zdolej podpisani se priporo-
čam vsem newburškim roja-
kom, ki imajo svoje dečke ali
deklice za prvo obhajilo, ker
bom imel vse potrebno priprav-
ljeno, kakor obleke, vence in
drugo. Jakob Jančar, 3600 E.
81st St. (49)

Poštene fante se vzame na hra-
no in stanovanje. G. Lenč
naj pride po svoj frak, ravno
tako P. Štefin istotam. 6218 St.
Clair ave. M. Šušteršič (49)

POZOR!

Vsem Slovincem v novi domovini naznanjam, da se vrši v dne 15. in 17. avgusta letos III. slovenski
sokolstvi zlet v beli Ljubljani. Vabljeni so sokolska društva, a mi pa vabimo
vse Slovence, ki nameravajo posetiti staro domovino, da se zgledajo, da ta-
ko nam in sebi omogočijo številne in lepe udeležbe. Naše društvo je
sprejelo sledeče vabilo iz starega kraja, bele Ljubljane:

SLOVENSKIM SOKOLOM IN SOKOLICAM BRATSKI POZDRAVI!

Dne 15. in 17. avgusta 1914 pridemo v beli Ljubljani III. sloven-
ski sokolstvi zlet in obenem praznujemo petdesetletnico slovenskega So-
kolstva. — Juhilej petdesetletnega sokolskega dela za pravni in telesni raz-
voj in povzdigo slovenskega naroda.

Ta velik naš praznik pokliči na javnem vadišču, kako smo od prejšnje-
ga zleta v doli desetlet let gospodarili s svojimi močmi po zapovedi vzvi-
šene misli sokolske: pokliči napredek in vseh naše narodne samovzgoje;
pokliči, da pridobiva sokolska ideja pri nas vedno več vnetih src.

Naravnost pa je naša iskrena želja, da pomembna ta prilika združi tudi
naše ljubljene slovenske brate pod praporom sokolskim v beli Ljubljani.
Pridite zatorej, čili bratje in vame sestre, prihitite k nam v središče
naše Slovenije, da si pri skupnem činu povisamo navdušenost za veliko
star sokolsko ter vzpodbudimo k še večji vztrajnosti in k še krepkejši-
mu delu za njeno ureničevanje v prihodnosti. Prihitite k nam vsi, da se
tudi v mogočnem številu, v mogočnih vrstah pokaže veličina zlate misli
sokolske!

Slovenski bratje in sestre! Slovensko Sokolstvo in vse narod sloven-
ski vas prikaže željno, naše duše, naše srca vas vabilo v vdani bratovski
ljubezni v slovensko belo Ljubljano, da okrepimo stare bratstvo v skup-
nem taboru sokolskem!

V Ljubljani, 15. aprila 1914.

Na zdari

PREDSEDSTVO SLOVENSKE SOKOLSKA ZVEZE

Bogumil Kajzer

Dr. Viktor Murnik

Dr. Ivan Oražen

tajnik.

načelnik.

starosta.

Za vdeležbo k tej veliki prireditvi, kjer se bo zbralo tisoče Slovanov,
se bo po možnosti udeležil št. Sokol potom slovenskih zastopnikov v Zjed.
državah, da se omogoči tem siljajnejše zastopstvo. Natančnejše informacije
se dobijo pri tajniku Fr. Hudovniku, 1243 E. 60th St. Cleveland, Ohio.
Slovinci, ki nameravate posetiti domovino, na noge, odločite se za islet,
ker takih prilik je malo v življenju.

Slovenski Sokol v Clevelandu prost vse slovenske liste v Zjed. državah,
naj blagovajto to vabilo ponatisli.

Rojaki, v Clevelandu pa se naj zgledajo pri R. Perdan, 6024 St. Clair ave.
kjer bodo dobili natančnejše pojasnila.

Priljubljeni odbor.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani naznanjam
da sem dobil iz starega kraja
slovenske plošče in grafone,
torej rojaki, ako želite kupiti
slovenske plošče ali grafone
po nizki ceni, imate sedaj le-
po priliko, ker vem da bode-
te zadovoljni z blagom in cenami.
Cene so za plošče, če kupite
eno 90c, če kupite tri, jih do-
bite po 85c in 6 plošč dam po 80
centov. Če kupite pri meni gra-
fon za \$15 vam dam 6 plošč,
če kupite za \$25 vam dam 12
plošč. Torej rojaki, sedaj je pri-
lika kupiti grafon po najnižji
ceni, se pripravite na obilen
obisk. Slovenski urar in zlatar,
Jos. Marinič, 6408 St. Clair
ave. (52)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste.
S posebno skrbnostjo izdeluje-
mo zdravniške predpise. V za-
logi imamo vse, kar je treba
v najboljši lekarni. (45)

PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim nevestam se
najtopleje priporočam v na-
kup vsakovrstnih, čisto sve-
žih in modernih poročnih ob-
lekov, vencev, šlajerjev, šopkov
kakor tudi vseh drugih potreb-
ščin spadajočih v to stroko.
Vsaka nevesta ali ženina ima v
slučaju poroke, precej velike
stroške, torej če si želite vaše
stroške zmanjšati in pri naku-
povanju blaga prihraniti pre-
cej denarja, kupite kar potre-
bujete za poroko pri meni, kjer
dobite vse potrebščine vedno
ceneje kot kje drugje. Na dan
poroke pošljem k vam na dom
dobro izurjeno spletkalko las,
ki vam splete lase in vas opra-
vi za poroko, popolnoma brez-
plačno. Za obilen obisk in pod-
piranja mojega podjetja se
vam najtopleje priporočam in
vam bom tudi vedno hvaležen
Benjo B. Leustig, 6424 St.
Clair Ave. blizu Addison Rd. (43)

Potrebujem 40 mož za v gozd.
Plača od \$2.25 do \$2.50. Po-
drobnosti se poizvedo pri Fr.
Jurca, 5523 Carry ave. (48)

KJE JE Frank Kuhar? Dne 26.
avgusta 1910 je popihal iz
Depue, Ill. in zapustil ženo v
blagoslovljenem stanu in troje
majhnih otrok. Dva otroka sta
sedaj v sirotišnici, z dvema se
pa muči žena sama v siroma-
štvu. Kdor rojakov bi kaj ve-
del o Frank Kuharju, naj spo-
roči njegov naslov uredništvu
Gl. Amerike, 6119 St. Clair av.
Cleveland, O. (50)

Pozor delavci.

Slovincem tem potom naz-
nanjam, da gradijo v Minesoti
v dolini St. Louis reke, blizu St.
Paula, Minn. velike tovarne,
kjer se bodejo dobila različna
dela. Plača po delu. Navadni
delavci dobijo \$2.50, \$2.75 in
\$3.00 na dan. Rokodelci pa od
\$4.00 do \$6.00 na dan. V bli-
žini tovarne so tudi loti napro-
daj. Kdor si tu lot kupi, ima
prednost pri dobivi dela. Kdor
hoče poskusiti, naj se obrne na
Mihael Mako, 2418 Professor
St. S. W. Cleveland, O. Vze-
mite na square Fairfield karo. (48)

POZOR!

Vem članom SDZ in roja-
kom sploh se naznanja, da bo
imelo dr. št. 6 SDZ dne 4. ju-
lija piknik na Louis Recher-
jevih prostorih v Euclid, Ohio,
kjer se garantira vsem najbo-
ljša domača postrežba. Oni, ki
ljubijo sveži zrak in razvedrilo,
so najljubneje vabljeni da se
vdeležo. ODBOR.
(40—54 Tues.)

Slovenka bi rada dobila služ-
bo pri kaki družini, kjer imajo
otroke. 1123 Addison Rd. (50)

Prva in največja slo- venska trgovina

z najboljšim
žganjem, vinom, likerji
rumom in konjakom

Priporočamo se cenjenim
slovenskim gostilničarjem po
celi Ameriki, da nam pišejo za
cene vsakovrstnih pijač, kate-
re potrebujejo v svojih gostil-
niških prostorih. Naša kompa-
nija je prva in največja slov.
družba ki prodaja najboljšo
in najbolj različne opojne pija-
če po zmerno nizkih cenah, a
poleg tega garantiramo za vsa-
ko blago, katerega vam pro-
damo. Na tisoče naših odje-
malcev lahko priča, da so bili
pri nas vedno točno, dobro in
pošteno postreženi. Slovenci,
zahtevajte vedno in povsod pi-
jače, ki jih prodaja prva in
najstarejša slovenska družba.
Mi vam lahko prodamo vsako-
vrstne pijače ceneje ali po isti
ceni kot največja kompanija.

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO'Y.

Prva slovenska družba na prodajo
opojnih pijač

6102-04 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

Ali poznate te ljudi?

Če vam vaš prijatelj ali vaš
sosed pove, da je bil več let
bolan, da je obupal nad zdrav-
niki in nad zdravili, da je po-
tem ozdravel v nekaj tednih in
sicer radi načina našega zdrav-
ljenja, in da sedaj dobro spi in
ima slast, da je popolnoma
zdrav in z veseljem dela,

ALI BI MU VRJELI?

Vprašajte:
M. Antončič 1026 E. 61st St.
A. Arndorff, 1171 St. Clair ave.
A. Aklalic, 8317 Pulaski ave.
Louis Cat, 1043 E. 61st St.
Geo. Boč, Massillon, Ohio.

Ti so samo nekateri izmed
stotin, katere smo ozdravili.
Stotine pisem od onih, katere
smo ozdravili, je na vpogled
v naših uradih od ljudi, ki so
prišli v to mesto kot

ZADNJE ZAVETIŠČE da OZDRAVIJO

Mi vsak dan odpošiljamo iz
našega urada ljudi, ki so se
ozdravili. Da, ozdravili, da
ostanejo zdravi, močni in zdra-
vi moške in ženske.

V naših uradih ne vprašuje
mo samo, pač pa preiščemo ce-
lo vaše telo. Mi pogledamo v
notranjost vašega telesa s X
škrti, preiščemo vašo kri s mi-
kroskopom. Mi ne ugihamo,
pač pa takoj povemo, če mo-
rete ozdraviti ali ne.

Frank Glavic, 5133 Bragg Rd.
pravi, da je veselje ozdraviti
pri nas, ker ni noba in nič če-
sa zgubljenega pri delu.

Naši uradi so najbolj pripra-
ni za zdravljenje vseh kroničnih
bolezni, revmatizma, nervo-
znosti in krvnih bolezni, kakor
bolečina v grlu, pljučah, želod-
cu, jetrah in mehurju. Zdravi
se tako kot v velikih sanatori-
jih v Evropi. To zdravljenje
dobite samo v uradu

DR. L. E. SIEGELSTEIN

PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE. BLIUZ 9. CESTE.
CLEVELAND, OHIO

Anton Kolar Jr.

CAFE CARNIOLA - SLOVEN. GOSTILNA.

3222 Lakeside Ave.

DOBRA POSTREŽBA Z NAJBOLJŠIMI
PIJAČAMI IN SMOCKAMI

Pozor, posestniki!

Cenjenim hišnim posestnikom v Cle-
velandu in okolici naznanjam, da po-
pravljam hiše in izvršujem vsa kontrak-
toraka dela po najnižjih cenah. Vsako
svoje delo garantiram. Priporočam se
rojakom v obila naročila. Obrnite se
z zaupanjem do mene, in gotovo bode-
te zadovoljni.

Josip Demšar,

6608 Bliss Ave., vogal 66. ceste.

Delo garantirano

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

NIZKE CENE.

Moške obleke	\$1.00	Ženske kileje	50c
Moške suknje	\$1.00	Ženske dolge suknje	\$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

C. M. Mix Allotment.

Loti naprodaj poceni. Od \$75.00
Takoj se plača \$5.00, ostanek
\$2.00 na mesec. Največji dobi-
ček je pri zemljišču.

Vprašajte pri

L. RECHER, * EUCLID, OHIO.

NEVESTA Z MILLJONI.

Nadaljevanje romana "Graf Monte Cristo" in nadaljevanje romana "Vladar sveta"

Spisal Al. Dumas.

Prevodil L. J. P.

"Uničeni bodele!" reče Dantes s slovesnim glasom.

"Mislite?" odvrne Jefferson mirno. "Počakali bomo še malo. Sicer pa bodite na jugu nekoliko bolj previdni, Sirl! Ljudje so razburjeni, in ne morejo prenesti, da se kdo vtika v njih zadeve."

Dantes se prikloni in zapusti hišo.

Medtem so se Staunton, Booth in Howard vrnili v Boarding house ali v prenočišče, da zavzijejo kosilo. Boothu ni odšlo, da je Staunton popolnoma zmešan. Kapitan divjih prostovoljcev, ki je bil sicer tako neustrašen, se je skoro tresel, ko je stal na nogah. Takoj ko pride v gostilno, stopi k bufetu in si naroči kozarec ruma, da si dušo priveže, kot se je izrazil. Toda tudi rum ni upravljal nanj. Staunton je ves zmešan, komaj je slišal vprašanja, s katerimi sta ga prijatelja obkladala, in niti odgovarjal ni. Celo Howardu se je to čudno zdelo.

"Kaj pa vam je, kapitan?" vpraša "Zgledate kakor da bi pravkar vstali od tridnevnega pijančevanja."

"Ali sem res tak?" vpraša Staunton prestrašen. Najbrž sem se prehladil. Pil sem kozarec ruma, to bo najbrž pomagalo."

"Pogledi starega so te najbrž ranili — kaj?" vpraša Booth.

"Starega? Kaj misliš?" zakliče Staunton in postane še bolj bled.

"Zdi se mi tako," reče Booth mirno. "Stari ima nekaj čudovitega v svojem pogledu."

"Da, in v svojem glasu," odvrne Staunton, in zdi se kot bi ga stresla mrzliza.

"Na vsakem odru bi lahko nastopil, tak kakoršen je," odvrne Booth z nasmehom. "Krasen učinek bi naredil — kot star bojevnik za pravico, ki naenkrat stopi med pohujšani svet in mu napove konec — ali pa kot oče, ki tirja od zapravljivega barona doto svojo hčer — ali pa kot neznanec, tujec, ki stopi mahoma pred zločinca in mu reče: Onega večera si storil zločin, misliš si, da si brez priče — toda jaz sem te videl in prišel sem, da maščujem ubitega in te treščim v brezno prepada in pogube —"

"Hudič, meni je v resnici slabo," stoka Staunton, ki je postal mrtvaško bled. Obraz si pokrije z obema rokama, nagne se na naslonjač in zdihuje v silnih bolečinah.

Howard se poslovi od tovarišev, ker je moral zavžiti kosilo, po katerem bi moral takoj nastopiti službo. Booth mu prijazno odzdravi, in ko Howard odide, pogleda Stauntona. Slednji je pravkar odstranil roke z obraza.

"Kuga in peklo!" zakliče Booth prestrašen. "Zlodja, kakšen pa si! Ali imaš mrzlizo ali kolero? Nekaj gorkoga moraš piti, mrzla pijača ti škoduje. Hej, natak — kozarec groga, dve tretini ruma, vročega kar se da."

"Na smrt mi je slabo!" zdihuje kapitan. Kaj zlodja je prineslo straca tu sem! Kdo bi si to mislil!"

"No, saj sem vedel, da te je starec tako prestrašil," odvrne Booth.

"Da. Toda zakaj tega ti ne smem povedati," šepeta Staunton, divji in gledajoč okoli sebe. "Ne poznam ga — videl ga nisem nikdar prej, toda slišal — slišal v oni grozni noči, ki je bila najstrašnejša v mojem življenju. Lasje se mi jeziijo, če se na njo spominim. V sanjah in čuječ sem slišal od tedaj tako grozni glas, v re-

snici pa nikdar več, le danes — danes sem ga zopet začul. Kaj neki hoče? In če me je spoznal — če ve —"

"Proketo te je zdelalo", reče Booth, katerega je čudno obnašanje Stauntona začelo vznemirjati. "Če ti po grogu ne bo boljše, se moraš vleči v postelj. Sicer nisem radoveden, toda kaj imata s starem skupaj, bi pa vseeno rad zvedel."

"Ne morem ti povedati, ne smem," šepeta Staunton. "Ah — sedaj mi je gorkeje, nekoliko boljše! Jutri jaham z vsemi svojimi ljudmi daleč, daleč v deželo, po celi Virginiji, v Kentucky, če bo treba. S tem mojem ne ostanem več v enem mestu. Hudič — ne bojim se žive duše — toda ta človek ima nekaj pošastnega na sebi, in mrzliza me stresa, samo če se spominjam nanj. Prava sreča, da se sedaj nekoliko bolj počutim," reče Staunton. "Skoro sem vrjel, da zbolim da ne bom imel apetita za kosilo. Sedaj —"

Staunton mahoma preneha govoriti, kajti pri vratih se pokaže postava starca, o katerem sta pravkar govorila s prijateljem. V rokah drži klobuk, tako, da kaže svojo visoko, jasno čelo.

"Oprostite mi, ker sem prišel sem, gospodje," reče, ko površno pogleda oba možaka, potem pa se zazre v Stauntona. "Toda upam, da lahko spregovorim še nekaj besed s kapitanom Stauntonom."

Kapitan je planil kvišku. Na njegovem obrazu se borita strah in kljubovalnost. Ni bilo dvoma, da se silno boji tega starca, toda hotel je tudi pokazati, da mu kljubuje, vzpodbujen po gorki pijači. Mogoče se tudi pred Boothom ni hotel pokazati kot strahopetec.

"Sir!" zakliče, "vi se drznete več kot more prenesti moja potrpežljivost. Mislim, da sem vam danes na trgu že dovolj odgovarjal. Midva, jaz in moj prijatelj, hoče tu mirno —"

"Mnogo vas nimam vprašati," ga prekinje starec z glasom, ki bi bil lahko udan, da ni bil tako trden in odločen.

"Toda povem vam, da nimam časa!" zakliče Staunton jezno.

"Komaj pet minut bi rad govoril z vami v vaši sobi," nadaljuje Dantes, ki se je delal kot bi ne slišal kapitanovega odgovora. "Mogoče doženeva, da se midva nekoliko poznavata, da imate gotove spomine —"

"Ne da bi jaz kaj vedel o tem," odvrne Staunton krátko. "Nikdar vas nisem še videl."

"Mogoče — in vendar ste mi hvalo dolžni!" reče starec in pri teh besedah oko starca tako močno zadene kapitana, da se slednji nehote vsede.

"Hvalo?" jelja Staunton. "In odkdaj naj bi vam bil jaz hvalo dolžan?"

"Zgodilo se je na afriški obali," odvrne starec. "V Kongo, Master —"

"Res, vi ste čuden človek!" zakliče Staunton, ko se sili na smeh. "V resnici sem nekoč na obali Kongo v Afriki, in mogoče je, da mi je kak tujec skazal kako uslugo, česar se pa ne spominjam več. Oprostite me za trenutek. Booth in pripravi mi sedež pri kosilu. S tem gospodom grem v svojo sobo."

Starec se lahko priklone proti Boothu. Staunton odide iz sobe, starec pa za njim. Staunton je hodil nemirno in opotekajoč, kot bi se za 50 let potarjal. Toda na obrazu so se mu brali temni načrti, ki jih je koval. Ko pride v drugo nadstropje odpre svojo sobo in pogleda mirno kapitana in reče:

"Mr. Wallis ali Mr. Staunton, kakor se sedaj imenujete, med nama ni treba mnogo besed. Vi se mi morate zahvaliti za svoje življenje, in prišel sem k vam, da mi skazete uslugo."

"Govorite tihno," reče Staunton, ko skriplje z zobmi. "Kaj hočete od mene? Če se nečem spominjati one noči, kdo me bo silil? Imam sredstva in po pomoč, da spravim s pota vsakogar, ki bi me pred celim svetom opomnil na hvaležnost —"

"Čemu toliko besed," ga prekinje Dantes. "Vi ste me spoznali, in morali bi molčati. Ljudje se ne bojim. Dovolj — zakaj niste držali besede, katero ste mi tedaj obljubili? Zakaj ste zopet doprinesli človeške žrtve?"

"Moral sem se vojske udeležiti," odvrne Staunton. "In vojaka je nekaj drugega, to ni —" "Moritev," dostavi starec. "Da, žal da vojske ne imenujemo moritve. Vsa ta vojska je bratska moritev, katero so južne države uprizorile. No, pa o tem ne govorim. Radi vse križde je bilo umorjenih ali je umrlo sicer dvajset zamorcev iz plantaze Mr. Buhtinga. Ta umor leži na vaši duši. Vi ste lopov, ki lahko stori najgrša dejanja, ne da bi se stramoval. Desetkrat ste zaslužili smrt. Ho, ne bližajte se mizi! Zaman je vse. Mene ne bodele umorili."

Staunton je stegnil eno roko po revolverju, ki je ležal na mizi. Pri starčevih besedah potegne roko nazaj, zamrmra kletvico in pade na stol.

"Kaj hočete?" kriči divje.

"Pomagati mi morate, da rešim človeško življenje. Lahko bi kupil zamorce, katere bodejo jutri prodajali, za Mr. Buhtinga, toda vem dobro, da bi mi jih pomorili pred očmi, če bi jih hotel peljati na sever. In raditega se ne smem javno za nje potegniti. Toda enega zamorca bi rad opustil. In vi mi morate pri tem delu pomagati in sicer še danes. V eni uri se naredi tema. Kje se dobiva? Kje 'dobim bamorca in vas?'"

"Vrag in peklo — kaj mislite! Jaz naj vam pomagam rešiti zamorca?" zakriči Staunton. "Kako je to mogoče, ko so vendar vsi v državnem zaporedju?"

"Ne zgubiva nepotrebnih besed," odvrne Dantes. "Vi mi pripeljite zamorca, s katerim sem danes govoril, ali —" "Ali?" vpraša Staunton. "Ali pa stopim na glavni trg in izpovem, da ste vi master Wallis!" reče starec. "Volite!"

"Vsi zdodji so se morali v duši Stauntona zopet pojaviti. Ta stari mož ve temno točko iz njegovega življenja, mogoče je edini, ki ve za njo — in kako lahko se ga odkriža! Kdo je ta mož? Kdo bi zanj vpraševal, če bi ga umoril? In kdo je sploh v onih časih vpraševal po vzrokih, če je dobil kak prijatelj nigrov nekaj svinca v glavo? Nihče ne bi zato vprašal, ker več kot dvajset ljudi je videlo, da je starec prijatelj nigrov — Stauntonova roka seže po mizi —"

Toda v istem trenutku, hitro kot blisk, pade starčeva palica na to roko. Staunton silno zakriči, in njegova roka omahne kot zlomljena. "Bog, zlodej, mož — roko ste mi zlomili!" zakliče, ko se vije od silnih bolečin. "Bodite zadovoljni, da vas nisem na glavo zadel," reče starec. "In sedaj odgovorite: Ali hočete ali ne? Spodaj v jedilnici je zbranih najmanj 200 mož. Ali naj grem med nje in jim povem, da je prejšnji trgovec s sužnji Wallis umoril svojega lastnega brata, da so po-

tem mornarji sklenili, da Wallisa objejejo, in da sem bil jaz oni, ki je Wallisa rešil gotove smrti, ker nisem hotel, da bi e še več krvi prešlo? Ali naj grem med tle ljudi in jim povem, da ste vi ta Wallis, da ste mi sveto obljubili s čistim življenjem se pokoriti za bratovski umor? Odgovorite, ali pa grem takoj navzdol..."

Staunton, ki se drži za desno roko, in tupasem pol glasno vzdihne radi bolečin, ostane še vedno trmast.

"Ali dobim odgovor?" vpraša ko stopi bližje vratom. "Lahko se spoprimem z vami, da siravno ste v službi južnih držav kot mesar, in kljub temu, da imate drhtal za seboj. Z božjo pomočjo sem preстал še druge nevarnosti, kot te, ki mi tukaj pretijo. Danes lahko storite dobro delo, če mi pomagate oprostiti dotičnega zamorca."

Dalje prihodnjic.

Išče se služkinja za lahka hišna dela. (Dr. Kern, 6202 St. Clair ave.)

Hiša naprodaj in 3 loti prav po nizki ceni. Hiša stoji v neposredni bližini treh pouličnih železnice na stop 119. Vprašajte 1301 E. 167 St. (48)

Naprodaj v Collinwoodu posestva in zemljišča (loti) prav po nizki ceni. Slovenski prodajalec Josip Vidmar, 15217 Luknov ave. N. E. blizu šole. (37-14-36-15)

POZOR SLOVENCIM!

Ako hočete denar dobro naložiti, zanimajte se, dokler vam je dana dobra prilika za novo mesto New Duluth, Minn. tik \$25.000.000 velike topilnice od U. S. jeklene korporacije. Ta kompanija bo postavila 84 tovarov (šap), od katerih jih je danes že 16 gotovih, in katere bodejo meseca februarja 1915 v tiru. Mesto New Duluth ima najboljšo bodočnost, in kdor kupi v teh krajih lote, lahko tekom enega leta svoj denar podvoji. Prodajamo lote naprej od \$475 na lahka mesečna odplačila. Vsak kdor se zanima, naj se zgleda, dokler sem tukaj. Za prvih 15 kupcev je prosta vožnja od tukaj v Duluth in nazaj. Chas. Rebek, 6121 St. Clair ave

Hiše naprodaj.

Hiša na Prosser ave. za 4 družine, lep lot, cena \$4000. Takoj \$1100, drugo vsake tri mesece po \$50, in 6%. Hiša se sama splačuje.

Hiša na 61. ces. 9 sob, za 2 družine, cena \$2650.

Hiša na 58. ces. 8 sob, se lahko naredi za 3 družine, hlev za 200, cena \$2800, plača se \$1000 takoj, drugo na lahke obroke. Hiša na Norwood Rd. za 2 družine, velik lot, prostor za kokoši. Cena \$3300.

Hiša na 76. ces. 7 sob, skoro nova, cena \$3300.

Dve hiši na Norwood Rd., 6 družin. Rent na mesec \$62.50 cena \$6600.

Hiša na Carl ave. 10 sob, 2 družini, velik lot, cena 3600.

Hiša na Carl ave. 8 sob, lepo urejeno, cena \$4100.

Dve hiši na Stanard St. na enem lotu, cena \$3400.

Lepo priliko imate Slovenci, katere veseli kupiti, oglasite se pri meni, v kratkem času imam nekaj farm naprodaj zelo poceni, kakor tudi nekaj trgovin. John Zulich, 6120 St. Clair ave. nasproti Knausove dvorane. (48)

Delo.

Takoj dobijo službo premogarni, ki bi delali v novih premogovih jamah, ki so odprte šele eno leto, v vzhodnem Kentuckiju, ob Norfolk in Western Railway, blizu Williamson, W. Va. Lepe plače se lahko zaslужijo. Udobne nove hiše, dobra vođa, priprave trgovine. Fina zdravniška posredstva. Posebno me šeljo možaki s družino. Pilište ali oglasite se pri Pond Creek Coal Co. Stone, Pike Co. Kentucky. (47)

Bell East 2377 W. Cuy. Central 6678 R. — Plin in Kisik. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY, zobozdravnik Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

NOVO

slovensko podjetje.

Čenjenim rojakom naznanjaj, da sva pripravljena prevzeti vse kar se tiče stavbenega dela, novo ali staro. Vam dobro znana Fr. Hočvar, 1099 E. 64 St. in Vincenc Badalič, 19708 Shawnee ave. Nottingham. Vsa naročila se izvršijo v popolno zadovoljnost (50)

Pozor rojaki in rojakinje!

Kdor izmed vas ima stroj za šivanje polomljen ali mu dobro ne šiva, naj se obrne na mene, ker jaz popravim stroj dobro in po nizki ceni, vsakovrstne stroje. Popravljam tudi biciklje in gramofone. Vse delo garantirano. Josip Likovič, 6421 Metta ave. Cleveland, O. (48)

Bolj priletna služkinja, ki se razume v kuhinji, dabi tako delo. 6124 Glass ave. (48)

JOSIP ŽELE,

6108 St. Clair Avenue.

Priporočilo.

Svojim prijateljem, znancem in rojakom sploh priporočam moje prostore, kjer točim raznovrstne mehke pijače, okusen sladoled in smodke, cigarete ter tobak. Posebno ob nedeljah

SLOVENSKI pogrebni zavod, zaloga pohištva, pecij in barv. Kočije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.

Se priporoča narodnim Slovencem za naklonjenost in podporo! Postrežba vedno točna in poštena.

dobite pri meni dobro zabavo. Postrežba vedno točna. Rojakom se priporočam za obilen obisk. Chas. Armbruster, 6400 St. Clair ave. (48)

NAROCUJTE "AMERIKO."

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Pošilja

DENARJE

v staro domovino

potom c. kr. pošte

hranilnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Prodaja

PAROBRODNE

LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

V STARIH ČASIH.

Večkrat slišimo, kako so naši dedje živeli in kako zdravi so bili. Bili so v neprestanem stiku z naravo, brez strasti. To je skoro nemogoče za ljudi, ki živijo v mestih in se veselijo življenja. To neredno življenje, pa tudi pomanjkanje svežega zraka in solnčnih žarkov, ima slab vpliv na nas in nas priiili, da iščemo taka zdravila, ki ohranijo naše prebavljalne organe v delavnem redu. Tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo ameriško grenko vino

Prva naloga tega zdravila je da spravi iz prebavljajlnih organov vse, kar ne spada tja, posebno ostanke hrane, ki so ostali v želodcu neprebavljeni in tam gnijejo. Ti odpadki zastrupljajo celo telo. Druga naloga je, da utrdijo prebavljalne organe, da se bolezen zopet ne prikaže. Mi priporočamo daljšo rabo tega zdravila.

PRI ŽELODČNIH BOLEZNIH,

PRI BOLEZNIH JETER,

PRI BOLEZNIH ODVAJALNIH ORGANOV

ker dajo takojšno zadovoljnost in perfektno ozdravljenje. Ravno tako deluje to zdravilo pri drugih simptomih, kakor pri zaprtju, nervoznosti, bruhanju, bolečinah in krčih, pri bledosti, upadlosti, pri zgubi apetita in nespečnosti.

PO LEKARNAH.

JOS. TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Trinerjev liniment je jako močno zdravilo, ki se lahko zmeša z olivnim oljem. Bolečine v udih, sklepih in mišicah mnogokrat zginejo, ko se enkrat namažete. Imejte ga vedno doma, da ga rabite, kadar je potrebno.